

HØRINGSINNSPILL TIL KONTROLLSTASJONSRAPPORT: NVEs GJENNOMGANG AV ELSERTIFIKATORORDNINGEN

Elsertifikatorordningen er vårt viktigste virkemiddel for mer fornybar energiutbygging, som er avgjørende for å nå våre klimamål. ZERO er derfor svært tilfreds med at det legges frem forslag til justeringer som kan bidra til et mer velfungerende elsertifikatmarked, og setter pris på muligheten til å komme med innspill.

Det er etter vårt syn to hovedutfordringer sertifikatsystemet står overfor. Den første er at det store overskuddet av sertifikater i markedet har bidratt til å svekke insentivet for fornybarutbygging, og dermed svekket måloppnåelsen for sertifikatsystemet. Vi mener de foreslåtte justeringene er gode grep for å adressere denne utfordringen.

Den andre utfordringen er at det kan se ut til at ulikheten i rammebetingelser mellom Sverige og Norge gir uforholdsmessig dårlige konkurransevilkår for norsk vindkraft, og dermed hindrer at Norge får en fair andel av utbyggingene sertifikatsystemet finansierer. Så langt har omtrent 85 prosent av produksjonen som inngår i elsertifikatmarkedet havnet i Sverige. Bedre balanse på dette punktet bør både være et tema for norsk-svenske samtaler og et tema for norsk politikk på området. Her er det sentralt å sikre lik praksis med tanke på "grace period" (altså hvor absolutt tidsfristen for å få sertifikater er) og det er nødvendig å redusere ulikheten i skatte- og avskrivningsregler.

Forutsigbarhet

I et utdrag hentet fra oppsummeringen av de to nasjonale rapportene står det følgende:

«Energimyndigheten vurderer at usikkerheten knyttet til politiske mål for fornybar energi etter 2020 kan utgjøre en risiko for måloppfyllelsen.» ZERO ser dette som en risikofaktor også i Norge. Dette forsterkes av at man i Norge så langt ikke har noen ordning med "grace period". Vi mener det er avgjørende at spillereglene er like på dette punktet, og ser det som mest realistisk at det oppnås gjennom at også Norge innfører en "grace period" ordning. Videre mener vi OED bør merke seg den betimelige påpekningen av at det er kort tid fram til 2020, særlig for arbeid med såpass lang tidshorisont som utbygging av fornybar energi og nett. OED må derfor sørge for at den varslede energimeldingen gjør det klart at det vil være behov for fornybarutbygging i Norge også etter 2020.

ZERO er videre enig i at det er behov for fullstendig og korrekt markedsinformasjon for at aktørene i markedet kan fatte investeringsbeslutning på riktig grunnlag. Det er derfor behov for en samordning av informasjonsspredning mellom NVE og Energimyndigheten. Aktørene i markedet må få innsyn i når det er tatt investeringsbeslutning og hvor store produksjonsvolumer som er på vei inn i markedet. Mangel på informasjon om produksjonsvolumer og fremtidig etterspørsel bidrar til økt usikkerheten i markedet. Det bør derfor offentliggjøres god informasjon fra både Sverige og Norge.

Regulering av kvotekurven

Justeringen av kvotekurven er et godt og viktig tiltak for å redusere sertifikatoverskuddet i markedet og for å øke prisen og dermed sikre at sertifikatsystemet faktisk bidrar til økt utbygging av ny fornybar energi. Overskuddet av elsertifikater i markedet bidrar i dag til redusert pris på sertifikatene, og dermed at nye fornybarprodusenter får mindre i støtte enn hva de har prosjektert

med i sine kalkyler. Dette er uheldig for lønnsomheten for disse prosjektene, og vi ønsker derfor endringene i kvotekurven velkommen.

Risikofaktorer

ZERO mener det er viktig at risikofaktorene nevnt i rapporten blir tatt hensyn til videre i prosessen, og at tiltak settes til verk for å minske risikoen ved utbygging. Vi vil her særlig trekke fram nettilgang. Det er gjort et stort arbeid i konsesjonsprosessen for å sikre lokalisering av konsesjoner slik at summen av fornybar- og nettoutbygging blir rasjonell. I noen tilfeller, som på Fosen, er det gitt klare signaler om hva slags volum på vindkraftutbygging som er nødvendig for at nett skal bygges. Skal vi lykkes med vindkraftutbygging i Norge er det avgjørende at slike krav kan følges opp med klare garantier for at nettet vil komme om forutsatt utbygging skjer.

Lovfestet TWh-forpliktelse

ZERO støtter NVEs anbefaling om å fastsette TWh-forpliktelsen i elsertifikatloven, og lov- eller forskriftsfestede regler for hvordan volumet skal regnes om til andeler. Dette vil etter vårt skjønn gjøre systemet mer forutsigbart for aktørene som NVE nevner, og dette var også bakgrunnen for at vi ønsket dette ved oppstarten av elsertifikatmarkedet. Vi er også enige i at beregningene for antallet sertifikater bør gjøres på forhånd, og ligge fast for fire år om gangen.

Avgift for manglende annullering

ZERO er også enig i å beholde dagens avgiftsstruktur for manglende annullering.

Arbeidet videre

Kontrollstasjonsrapportene og herunder oversikter over prosjekter i sertifikatsystemet foreslår fornuftige justeringer, men viser også at det er behov for justeringer ut over de rent tekniske. Ulikheten i rammebetingelser mellom Sverige og Norge – og konsekvensene for fordelingen av prosjekter – er et problem som må løses politisk. Vi gir gjerne ytterligere innspill på dette punktet om det er ønskelig.

Til tross for behovet for justeringer, vil vi avslutningsvis understreke at sertifikatsystemet etter ZEROs vurdering er en suksess. Mange gode fornybarprosjekter har kommet på bordet, og med de foreslåtte justeringene vil vi ha et enda bedre system for å sikre at de realiseres. Med den økte fornybarutbyggingen har vi skaffet oss et viktig redskap for å redusere klimagassutslipp gjennom å erstatte fossil energi med fornybar. Det er avgjørende, både for å sikre etterspørselen etter fornybar energi og for å sikre tilliten til systemet vi har valgt, at OED legger til rette for at en slik erstatning av fossil energibruk finner sted. At over halvparten av norsk energibruk (inkludert sokkelen) i dag er fossil burde gjøre det svært tydelig at elsertifikatsystemet er nødvendig – og at et fornybarvirkemiddel vil være påkrevd også etter 2020.

Med vennlig hilsen

For ZERO

Siri Hall Arnøy (sign)
Politisk rådgiver

siri.arnoy@zero.no

Helene Moen (e.f.)
Teknologisk rådgiver

helene.moen@zero.no